

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 95/2010(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 18 Ιουλίου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η οποία εξετάστηκε μετά από απόφαση της Αρχής ημερομ. **1.2.2012**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «ΣΙΓΜΑ» πιθανές παραβάσεις των **παραγράφων Γ.2 και Ε.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Σύμφωνα με τις πιο πάνω παραγράφους:

Γ.2. *Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων ή υπηρεσιών από δημοσιογράφους κατά τη διάρκεια ενημερωτικών εκπομπών.*

Ε.4. *Απαγορεύεται η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού ή τρίτων με αναφορές στα χαρακτηριστικά ή στις τιμές ή δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο ή τόπο αγοράς τους.*

*η υπογράμμιση δική μας

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **7.2.2012**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 2:

1. Στις **16.9.2010**, μεταξύ των ωρών **07:00-08:00**, μεταδόθηκε το ενημερωτικό πρόγραμμα **«Πρωτοσέλιδο»**. Κατά τη διάρκεια συζήτησης μεταξύ των δύο παρουσιαστών - δημοσιογράφων, έγινε **άμεση διαφήμιση υπηρεσιών (Ταξιδιωτικό Γραφείο «TOP KINISIS TRAVEL»)** από τους δημοσιογράφους, κατά παράβαση της παραγράφου **Γ. 2** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα IX των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια συζήτησης (συνολικής διάρκειας 2' 07'') μεταξύ του παρουσιαστή - αρχισυντάκτη του προγράμματος Παναγιώτη Δημόπουλου και της παρουσιάστριας - δημοσιογράφου Νατάσας Ευρυπίδου, αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1

Π.Δ.: *-«Πες μου αγάπη μου τώρα πως τα πέρασες, εκτός από αυτό που μας είπες και μας σύγχυσες, δε θέλω να το θυμάμαι.»*

N.E.: *-«Πέρασα πολύ ωραία, πέρασα πάρα πολύ ωραία. Λοιπόν, πήγαμε στη Σλοβακία στο Piestany, πήγαμε γιατί αντιπρόσωπος αυτής της ωραίας εκδρομής είναι το «TOP KINISIS» και αξίζει να πάει κανείς για να κάνει τις ιατρικές του εξετάσεις. Εκεί τον βλέπουν γιατροί εξειδικευμένοι, καρδιολόγοι, κάνουν αναλύσεις κ.λ.π. και μετά κάνουνε θεραπείες στα spa, είναι μια, ένα χωριό που είναι όλο spa και ξενοδοχεία τα οποία ενώνονται μεταξύ τους.»*

Π.Δ.: *-«Δηλαδή ηλικιακά πρέπει να είναι πάνω από εξήντα.»*

N.E.: *-«Όχι έχει και πολλούς νεαρούς, είναι και παιδιά που έχουν κάποια προβλήματα κινητικά μετά από δυστοχήματα, μετά από αυτά και πηγαίνουνε κάνουνε θεραπείες.»*

Π.Δ.: *-«Είναι γενικώς δηλαδή.»*

N.E.: *-«Είναι γενικώς για όλες τις ηλικίες, είναι πάρα πολύ ωραία, το χωριό είναι πάρα πολύ ωραίο και γενικά η φύση και όλο το κλίμα σε ξεκουράζει.»*

Π.Δ.: *-«Εσύ ξεκουράστηκες;»*

N.E.: *-«Ναι, ξεκουράστηκα.»*

Π.Δ.: *-«Γιατί εμένα μου δείχνεις κουρασμένη;»*

N.E.: *-«Σου δίνω κούραση; Γιατί; Τώρα; Σήμερα; Σου μεταφέρω κούραση;»*

Π.Δ.: *-«Μου δείχνεις κουρασμένη. Κοίτα την κάμερα σου»*

N.E.: *-«Μα είμαι φρέσκα, έκανα τα spa μου, είμαι ήρεμη, χαλάρωσα, ήρθα δουλειά, αναζωογονήθηκα. Είμαι έτοιμη για περισσότερη δουλειά.»*

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2

N.E.: *-«Πρέπει να πάμε εκεί, πρέπει να πάμε, είναι πολύ καλά, θα σας αρέσει όλους. Είναι αξιόλογος τόπος για ξεκούραση, για να κάνεις τα spa σου, για να... αν έχεις κάποιο πρόβλημα κ.λ.π. θεραπεύεται, ναι. »*

Π.Δ.: *-«Άμα δεν έχω πρόβλημα δεν πάω;»*

N.E.: *-«Ακόμη ξέρεις τι έχει άλλο; Σε βάζουνε σε ένα θάλαμο οξυγόνου και οξυγονώνουνε τον εγκέφαλο σου.»*

Π.Δ.: -«*Μπράβο, αυτό το χρειάζομαι.*»

Ν.Ε.: -«*Έχει και τέτοιες θεραπείες.*»

Π.Δ.: -«*Τούτο το 'κανες;*»

Ν.Ε.: -«*Όχι δεν το 'κανα.*»

Π.Δ.: -«*Να ξαναπάς.*»

Ν.Ε.: -«*Δεν το 'κανα. Έκανα το άλλο με τις λάσπες.*»

Π.Δ.: -«*Άντε με τις λάσπες, εγώ θέλω αυτό.*»

Ν.Ε.: -«*Ε, μα είναι το παραδοσιακό τους. Θα σου 'στελνα και μια φωτογραφία που 'μουνα στις λάσπες αλλά ντράπηκα.*»

Π.Δ.: -«*Αύριο. Κλείσαμε...* »

2. Στις **16.9.2010**, μεταξύ των ωρών **07:00-08:00**, μεταδόθηκε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Πρωτοσέλιδο**». Κατά τη διάρκεια συζήτησης μεταξύ των δύο παρουσιαστών - δημοσιογράφων, έγινε παρακίνηση για μίσθωση των υπηρεσιών τρίτων (Ταξιδιωτικό Γραφείο «**TOP KINISIS TRAVEL**»), με αναφορές στα χαρακτηριστικά και δίδοντας πληροφορίες για τον τρόπο αγοράς τους, κατά παράβαση της παραγράφου **Ε. 4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Βαρτενή Κασαπιάν (Χρίστος Πατσαλίδης Δ.Ε.Π.Ε.) ημερομ. **22.3.2012**, υπέβαλε προς την Αρχή γραπτώς τις εξηγήσεις και /ή παραστάσεις και/ή θέσεις του. Επιπλέον, στην προαναφερθείσα επιστολή αναφέρεται ότι ο οργανισμός επιθυμεί να παραστεί κατά την εξέταση της υπόθεσης. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Με επιστολή της ημερομ. **30.3.2012** (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄**), η Αρχή παρέπεμψε τον οργανισμό σε σχετική απόφαση της Αρχής - για την οποία ο οργανισμός είχε ενημερωθεί – βάσει της οποίας, η

διαδικασία εξέτασης και εκδίκασης των υποθέσεων έχει αλλάξει και αντί για προφορική ακρόαση των υποθέσεων ενώπιον της, η Αρχή αποφάσισε όπως οι επηρεαζόμενοι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί (εναντίον των οποίων εξετάζονται πιθανές παραβάσεις), θα τοποθετούνται μόνο γραπτώς, με υπόμνημά τους προς την Αρχή.

Περαιτέρω, στην προαναφερθείσα επιστολή της, η Αρχή επισημαίνει ότι δεν κάνει δεκτό το αίτημα για παρουσία εκπροσώπου του οργανισμού κατά την εξέταση της υπόθεσης αλλά ότι θα λάβει υπόψη την επιστολή των Δικηγόρων του ημερομ. 22.3.2012 κατά την ημερομηνία εξέτασης της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των θέσεων του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του ψηφιακού δίσκου με το εν λόγω πρόγραμμα κρίνουμε ότι:

Στις **16.9.2010**, μεταξύ των ωρών **07:00-08:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα **«Πρωτοσέλιδο»**. Κατά τη διάρκεια συζήτησης μεταξύ των δύο παρουσιαστών - δημοσιογράφων, έγινε **άμεση διαφήμιση υπηρεσιών (Ταξιδιωτικό Γραφείο «TOP KINISIS TRAVEL»)** από τους δημοσιογράφους, κατά παράβαση της παραγράφου **Γ. 2** (υποστοιχείο **1**) και έγινε **παρακίνηση για μίσθωση των υπηρεσιών τρίτων (Ταξιδιωτικό Γραφείο «TOP KINISIS TRAVEL»)**, με αναφορές στα χαρακτηριστικά και δίδοντας πληροφορίες για τον **τρόπο αγοράς τους**, κατά παράβαση της παραγράφου **Ε. 4** (υποστοιχείο **2**) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα IX των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). [Τα γεγονότα των υποστοιχείων 1 και 2 εκτίθενται στις σελίδες 2-4 της παρούσας απόφασης.]

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια συζήτησης (συν. διάρκειας 2' 07'') στο ενημερωτικό πρόγραμμα **«Πρωτοσέλιδο»** μεταξύ του παρουσιαστή - αρχισυντάκτη του προγράμματος Παναγιώτη Δημόπουλου και της παρουσιάστριας - δημοσιογράφου Νατάσας Ευρυπίδου, αναφέρθηκε ότι αντιπρόσωπος της εκδρομής στο Piestany της Σλοβακίας είναι το "TOP KINISIS".

Επιπλέον, η δημοσιογράφος Νατάσα Ευρυπίδου προέβαινε σε διαφημιστικά σχόλια ή / και παρακινούσε τους τηλεθεατές να πραγματοποιήσουν την εν λόγω εκδρομή, αναφέροντας θετικά χαρακτηριστικά της εκδρομής και παρέχοντας πληροφορίες για τον τρόπο αγοράς της εκδρομής (ήτοι το όνομα του αντιπροσώπου).

Ενδεικτικά παρατίθενται, μεταξύ άλλων, τα εξής σχόλια που έγιναν με διαφημιστικό σκοπό από τη δημοσιογράφο Νατάσα Ευρυπίδου:

- *-«Πέρασα πολύ ωραία, πέρασα πάρα πολύ ωραία. Λοιπόν, πήγαμε στη Σλοβακία στο Piestany, πήγαμε γιατί αντιπρόσωπος αυτής της ωραίας εκδρομής είναι το «TOP KINISIS» και αξίζει να πάει κανείς για να κάνει τις ιατρικές του εξετάσεις. Εκεί τον βλέπουν γιατροί εξειδικευμένοι, καρδιολόγοι, κάνουν αναλύσεις κ.λ.π. και μετά κάνουνε θεραπείες στα spa...»*
- *-«Είναι γενικώς για όλες τις ηλικίες, είναι πάρα πολύ ωραία, το χωριό είναι πάρα πολύ ωραίο και γενικά η φύση και όλο το κλίμα σε ξεκουράζει.»*
- *-«...έκανα τα spa μου, είμαι ήρεμη, χαλάρωσα... αναζωογονήθηκα. Είμαι έτοιμη για περισσότερη δουλειά.»*
- *-«Πρέπει να πάμε εκεί, πρέπει να πάμε, είναι πολύ καλά, θα σας αρέσει όλους. Είναι αξιόλογος τόπος για ξεκούραση, για να κάνεις τα spa σου, για να... αν έχεις κάποιο πρόβλημα κ.λ.π. θεραπεύεται, ναι. »*

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις απόψεις του οργανισμού, όπως προβάλλονται στην επιστολή του ημερομ. 22.3.2012, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι «η δημοσιογράφος – παρουσιάστρια Νατάσα Ευρυπίδου κατά τη διάρκεια της εκπομπής, στα πλαίσια συζήτησης με τον παρουσιαστή της εκπομπής Παναγιώτη Δημόπουλο αναφέρθηκε αυθόρμητα στις προσωπικές της εντυπώσεις από μια εκδρομή στην οποία συμμετείχε με προορισμό μια περιοχή της Σλοβακίας», δεν γίνεται αποδεκτός. Η δημοσιογράφος – παρουσιάστρια προέβηκε επανειλημμένα σε θετικά σχόλια όσον αφορά στην εκδρομή στη Σλοβακία. Η Αρχή θεωρεί ότι οι επανειλημμένες αναφορές όπως: «πέρασα πολύ ωραία, πέρασα πάρα πολύ ωραία», «αντιπρόσωπος αυτής της ωραίας εκδρομής είναι το «TOP KINISIS» και

αξίζει να πάει κανείς για να κάνει τις ιατρικές του εξετάσεις», «είναι πάρα πολύ ωραία, «πρέπει να πάμε εκεί, πρέπει να πάμε, είναι πολύ καλά, θα σας αρέσει όλους» και «αν έχεις κάποιο πρόβλημα κ.λ.π. θεραπεύεται, ναι», όχι μόνο δεν είναι αυθόρμητες αλλά έχουν διαφημιστικό σκοπό και παρακινούν τους τηλεθεατές να πραγματοποιήσουν και οι ίδιοι την υπό αναφορά εκδρομή.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι «το γεγονός ότι ανέφερε στην αρχή της συζήτησης ότι αντιπρόσωπος της εκδρομής τούτης είναι το «Top Kinisis» δεν συνιστά από μόνο του διαφήμιση του ταξιδιωτικού πρακτορείου» δεν ευσταθεί. Η Αρχή έχει επανειλημμένα επισημάνει ότι ακόμη και η απλή αναφορά στην εμπορική επωνυμία μίας εταιρείας, η οποία παρέχει συγκεκριμένο προϊόν ή μια υπηρεσία, συνιστά διαφήμιση.

Στην προκειμένη περίπτωση όμως η δημοσιογράφος δεν περιορίστηκε στην απλή αναφορά του αντιπροσώπου που προσφέρει την εν λόγω εκδρομή αλλά περιέγραψε επανειλημμένα πόσο ωραία είναι η εκδρομή και τους λόγους που αξίζει κάποιος να την πραγματοποιήσει, με διαφημιστικό σκοπό. Επομένως είναι ξεκάθαρο ότι πρόκειται για διαφήμιση.

Οι ισχυρισμοί του οργανισμού ότι «οι περιγραφές της ήταν σε σχέση με την τοποθεσία που επισκέφθηκε και όχι σε σχέση με το συγκεκριμένο ταξιδιωτικό πρακτορείο ως πάροχο ταξιδιωτικών υπηρεσιών» καθώς και ότι «αναφέρεται μόνο στα χαρακτηριστικά της περιοχής που επισκέφθηκε, τις δραστηριότητες, τις θεραπείες και γενικά τις υπηρεσίες που μπορεί κανείς να βρει και απολαύσει σ' αυτό το συγκεκριμένο μέρος ενώ παραλείπει να αναφέρει πόσο κοστίζει η εκδρομή, πόσο καλά διοργανώθηκε αν διοργανώνεται αποκλειστικά από το συγκεκριμένο γραφείο ή όχι και άλλες λεπτομέρειες που τυχόν θα υποδείκνυαν και θα παρέπεμπαν σε προσπάθεια διαφήμισης της εταιρείας», δεν μας βρίσκουν σύμφωνους. Η Αρχή επισημαίνει ότι στην αρχή της συζήτησης έγινε αναφορά στον αντιπρόσωπο της εκδρομής («**πήγαμε γιατί αντιπρόσωπος αυτής της ωραίας εκδρομής είναι το «TOP KINISIS»**). Στη συνέχεια η δημοσιογράφος προέβη σε εκτενείς εκθιαστικές περιγραφές όσον αφορά στη συγκεκριμένη εκδρομή, ενώ δεν παρέλειψε να αναφέρει πόσο ωραία πέρασε και ότι αξίζει κανείς να πάει εκεί. Εάν η δημοσιογράφος περιέγραφε την εκδρομή στη Σλοβακία, χωρίς να αναφέρει το όνομα του αντιπροσώπου της, δεν θα συνιστούσε διαφήμιση **συγκεκριμένου** ταξιδιωτικού γραφείου. Αντιθέτως, στην προκειμένη

περίπτωση, η αναφορά του ονόματος του αντιπροσώπου της εκδρομής στη Σλοβακία σε συνδυασμό με τις επαναλαμβανόμενες αναφορές στα θετικά χαρακτηριστικά και στους λόγους για τους οποίους αξίζει κανείς να πραγματοποιήσει την εν λόγω εκδρομή, συνιστούν διαφήμιση του Ταξιδιωτικού Γραφείου «TOP KINISIS TRAVEL» και παρακίνηση για αγορά των υπηρεσιών που προσφέρει.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «η περιγραφή ενός προορισμού δεν εξάγει επ' ουδενί τις υπηρεσίες ενός ταξιδιωτικού πρακτορείου ειδικά εφόσον δεν αναφέρεται παράλληλα ότι η συγκεκριμένη εκδρομή διοργανώνεται μόνο από το εν λόγω ταξιδιωτικό γραφείο. Στο εν λόγω απόσπασμα της συζήτησης η δημοσιογράφος ουδεμία αναφορά έκανε περί αποκλειστικότητας της εκδρομής», η Αρχή επαναλαμβάνει ότι εφόσον γίνεται σύνδεση ενός προορισμού με συγκεκριμένο ταξιδιωτικό γραφείο που την προσφέρει και γίνονται αναφορές στα θετικά χαρακτηριστικά της εν λόγω εκδρομής, αυτόματα γίνεται διαφήμιση του πρακτορείου που το προσφέρει. Εάν η εν λόγω εκδρομή στη Σλοβακία διοργανώνεται αποκλειστικά από το «Top Kinisis Travel» ή όχι δεν αναιρεί το γεγονός ότι στην προκειμένη περίπτωση γίνεται διαφήμιση του εν λόγω γραφείου και παρακίνηση για εξασφάλιση της συγκεκριμένης εκδρομής που προσφέρει.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι «η σύνδεση μεταξύ της αναφοράς του ονόματος του ταξιδιωτικού γραφείου και της παρουσίασης των εμπειριών της από τη συγκεκριμένη εκδρομή, ως αποτέλεσμα της παροχής των υπηρεσιών του γραφείου, είναι τόσο απομακρυσμένη που ουσιαστικά διακόπτεται», δεν ευσταθεί. Σε μια συζήτηση 2 λεπτών και 7 δευτερολέπτων, στην αρχή της οποίας αναφέρθηκε το όνομα του αντιπροσώπου της εκδρομής και κατά τη διάρκεια της οποίας δημοσιογράφος προέβη σε συνεχείς περιγραφές ως προς το τι περιλαμβάνει η εν λόγω εκδρομή ενώ αναφέρθηκε επανειλημμένα (πέντε φορές) στο πόσο ωραία πέρασε, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως χρονικό διάστημα τόσο μεγάλο που να το καθιστά αδύνατο στον τηλεθεατή να συγκρατήσει το όνομα του ταξιδιωτικού γραφείου που τη διοργανώνει.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «η δημοσιογράφος ανέφερε το όνομα της εταιρείας – και ας σημειωθεί όχι το πλήρες όνομα – ακριβώς μόλις ξεκίνησε τη περιγραφή της,

γεγονός που καταδεικνύει ότι σκοπός της δεν ήταν να διαφημίσει την εταιρεία καθότι σε μια ανάλογη περίπτωση θα ανέφερε το όνομα στο τέλος της περιγραφής της προκειμένου να το συγκρατήσει ο τηλεθεατής αφού έχει ήδη ακούσει κι εντυπωσιαστεί απ' όσα παραθέτει με την περιγραφή της», η Αρχή επισημαίνει ότι με την ίδια λογική θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι με το να αναφέρει η δημοσιογράφος στην αρχή της συζήτησης το όνομα του αντιπροσώπου της εκδρομής κερδίζει τη μεγαλύτερη προβολή μιας εταιρείας, αφού η προσοχή και η συγκέντρωση των τηλεθεατών βρίσκονταν στο υψηλότερο σημείο. Άρα η αναφορά της εμπορικής επωνυμίας μιας εταιρείας, είτε αυτή γίνεται στην αρχή, στο μέσο ή στο τέλος μιας συζήτησης, συνιστά διαφήμιση της εν λόγω εταιρείας. Επιπλέον η Αρχή σημειώνει ότι δόθηκε το πλήρες όνομα της εταιρείας (**«πήγαμε στη Σλοβακία στο Piestany, πήγαμε γιατί αντιπρόσωπος αυτής της ωραίας εκδρομής είναι το TOP KINISIS»**). Επιπρόσθετα, πέραν της αναφοράς του ονόματος του ταξιδιωτικού γραφείου, η Αρχή επισημαίνει ότι ακολούθησε ένας συνεχής βομβαρδισμός διαφημιστικών σχολίων από τη δημοσιογράφο και συμφωνεί με το σχόλιο του οργανισμού ότι «ο τηλεθεατής ...έχει ήδη ακούσει κι εντυπωσιαστεί απ' όσα παραθέτει με την περιγραφή της» [η δημοσιογράφος].

Τέλος σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «αυτό που εκλαμβάνει ο τηλεθεατής από το εν λόγω απόσπασμα συζήτησης είναι μια γενική αξιολόγηση ενός εκδρομικού προορισμού και όχι η προώθηση μιας υπηρεσίας ενός ταξιδιωτικού πρακτορείου», η Αρχή διευκρινίζει ότι αυτό που αποκομίζει ο τηλεθεατής από τη συζήτηση μεταξύ των δύο δημοσιογράφων είναι οι θετικές εντυπώσεις αναφορικά με την εκδρομή στο Piestany της Σλοβακίας, της οποίας αντιπρόσωπος είναι το Ταξιδιωτικό Γραφείο «**TOP KINISIS TRAVEL**».

Η Αρχή τονίζει ότι οι διαφημιστικές αναφορές για την εκδρομή στη Σλοβακία, αντιπρόσωπος της οποίας είναι το Ταξιδιωτικό Γραφείο «**TOP KINISIS TRAVEL**» αλλά και η παρότρυνση των τηλεθεατών να πραγματοποιήσουν την εν λόγω εκδρομή για τις ιατρικές τους εξετάσεις με λεπτομέρειες ως προς το τι περιλαμβάνει η εν λόγω εκδρομή, **έγιναν από δημοσιογράφους στα πλαίσια ενός ενημερωτικού προγράμματος.**

Η Αρχή κρίνει την εκμετάλλευση των προγραμμάτων ενημερωτικού χαρακτήρα για την προβολή συγκεκριμένων προϊόντων, υπηρεσιών ή εταιρειών, υπό το πρόσχημα της ενημέρωσης, ως παράβαση ιδιαίτερα σοβαρή.

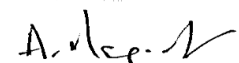
Επιπρόσθετα, η Αρχή τονίζει για ακόμη μια φορά ότι η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών οιασδήποτε επιχείρησης δια μέσω ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, συνιστά παράβαση της νομοθεσίας, καθότι αφενός μεν δημιουργείται αθέμιτος ανταγωνισμός και αφετέρου επηρεάζεται το περιεχόμενο και θίγεται η αρτιότητα των προγραμμάτων αλλά και η δημοσιογραφική και δημιουργική ανεξαρτησία των δημοσιογράφων και άλλων δημιουργών των οργανισμών.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **παραγράφων Γ.2** (υποστοιχείο **1**) και **Ε.4** (υποστοιχείο **2**) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δεκατέσσερις (14)** μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 95/2010(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Δεκεμβρίου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **18 Ιουλίου 2012**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **παραγράφων Γ.2 και Ε.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Σύμφωνα με τις πιο πάνω παραγράφους:

Γ. ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

2. Μετάδοση διαφημίσεων

Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων ή υπηρεσιών από δημοσιογράφους κατά τη διάρκεια ενημερωτικών εκπομπών.

Ε. ΧΟΡΗΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

4. Απαγορεύεται η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού ή τρίτων με αναφορές στα χαρακτηριστικά ή στις τιμές ή δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο ή τόπο αγοράς τους.

*η υπογράμμιση δική μας

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **8.11.2012** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Βαρτενή Κασαπιάν (Χρίστος Πατσαλίδης Δ.Ε.Π.Ε.) ημερομ. **22.11.2012**, υπέβαλε προς την Αρχή τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις απόψεις του οργανισμού όπως προβάλλονται στην προαναφερθείσα επιστολή του, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *δεν ήταν πρόθεση του σταθμού, μέσω της εκπομπής «Πρωτοσέλιδο», ούτε να διαφημίσει, ούτε να παρακινήσει τους τηλεθεατές να προτιμήσουν τις υπηρεσίες του ταξιδιωτικού γραφείου «Top Kinisis Travel», δεν μας βρίσκει σύμφωνους.* Η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 18.7.2012, ότι η δημοσιογράφος Νατάσα Ευρυπίδου προέβαινε σε διαφημιστικά σχόλια ή / και παρακινούσε τους τηλεθεατές να πραγματοποιήσουν την εν λόγω εκδρομή, αναφέροντας επανειλημμένα τα θετικά χαρακτηριστικά της εκδρομής. Επιπλέον αναφέρθηκε ότι αντιπρόσωπος της εκδρομής στο Piestany της Σλοβακίας είναι το «Top Kinisis». Η Αρχή σημειώνει ότι μεταξύ των σχολίων που έγιναν με διαφημιστικό σκοπό από την παρουσιάστρια, περιλαμβάνονται και τα εξής σχόλια:

«Πέρασα πολύ ωραία, πέρασα πάρα πολύ ωραία. Λοιπόν, πήγαμε στη Σλοβακία στο Piestany, πήγαμε γιατί αντιπρόσωπος αυτής της ωραίας εκδρομής είναι το «TOP KINISIS» και αξίζει να πάει κανείς», «είναι γενικώς για όλες τις ηλικίες, είναι πάρα πολύ ωραία, «πρέπει να πάμε εκεί, πρέπει να πάμε, είναι πολύ καλά, θα σας αρέσει όλους.»

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι η δημοσιογράφος της εκπομπής προέβη σε φευγαλέα αναφορά στο εν λόγω ταξιδιωτικό γραφείο η οποία έγινε εκ παραδρομής και/ή παρορμητικά από τον ενθουσιασμό της και στη συνέχεια εστίασε αποκλειστικά στον προορισμό που επισκέφτηκε και τα ειδικά χαρακτηριστικά του, η Αρχή επισημαίνει, ως η απόφασή της ημερομ. 18.7.2012, ότι στην αρχή της συζήτησης έγινε αναφορά στον αντιπρόσωπο της εκδρομής (**«πήγαμε γιατί αντιπρόσωπος αυτής της ωραίας εκδρομής είναι το «TOP KINISIS»**). Στη συνέχεια η δημοσιογράφος προέβη σε εκτενείς εκθιαστικές περιγραφές όσον αφορά στη συγκεκριμένη εκδρομή και στο συγκεκριμένο προορισμό, ενώ δεν παρέλειψε να αναφέρει πόσο ωραία πέρασε (πέντε φορές) και ότι αξίζει κανείς να πάει εκεί. Επομένως, η Αρχή θεωρεί ότι η αναφορά **του ονόματος** του αντιπροσώπου της εκδρομής στη Σλοβακία σε συνδυασμό με τις επαναλαμβανόμενες **αναφορές στα θετικά χαρακτηριστικά** και στους λόγους για τους οποίους αξίζει κανείς να πραγματοποιήσει την εν λόγω εκδρομή, όχι μόνο δεν έγιναν παρορμητικά από τον ενθουσιασμό της δημοσιογράφου – παρουσιάστριας, αλλά αποσκοπούσαν στο να διαφημίσουν το **Ταξιδιωτικό Γραφείο «TOP KINISIS TRAVEL»** και να παρακινήσουν τους τηλεθεατές να πραγματοποιήσουν και οι ίδιοι την υπό αναφορά εκδρομή στη Σλοβακία.

Τέλος, όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού περί παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος, η Αρχή επισημαίνει ότι εξετάζει υποθέσεις και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία της. Ταυτόχρονα ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται προς τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158 (I) του 1999 και την υπάρχουσα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιον της διαδικασίας.

Το διοικητικό όργανο πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, να ασκεί την αρμοδιότητά του μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος δεν είναι έννοια αμιγώς χρονολογική. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου, σύμφωνα πάντα με το άρθρο 10 του εν λόγω Νόμου, εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ως επίσης και το μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων του κοινού, το διαρρέυσαν διάστημα από τη διάπραξη των επιδίκων παραβάσεων μέχρι την τελική απόφαση της Αρχής ήταν το ευλόγως και δικαιολογημένα αναγκαίο.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η Αρχή δεν κάνει δεκτό τον ισχυρισμό περί παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος.

Συνοψίζοντας, η Αρχή τονίζει, ως η απόφασή της ημερομ. 18.7.2012, ότι οι διαφημιστικές αναφορές για την εκδρομή στη Σλοβακία, αλλά και η παρότρυνση των τηλεθεατών να πραγματοποιήσουν την εν λόγω εκδρομή, **έγιναν από δημοσιογράφους στα πλαίσια ενός ενημερωτικού προγράμματος.**

Η Αρχή κρίνει την εκμετάλλευση των προγραμμάτων ενημερωτικού χαρακτήρα για την προβολή συγκεκριμένων προϊόντων, υπηρεσιών ή εταιρειών, υπό το πρόσχημα της ενημέρωσης, ως παράβαση ιδιαίτερα σοβαρή.

Επιπρόσθετα, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έχει επανειλημμένα υποδείξει ότι η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών οιασδήποτε επιχείρησης δια μέσω ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, συνιστά παράβαση της νομοθεσίας, καθότι αφενός μεν δημιουργείται αθέμιτος ανταγωνισμός και αφετέρου επηρεάζεται το περιεχόμενο και θίγεται η αρτιότητα των προγραμμάτων αλλά και η δημοσιογραφική και δημιουργική ανεξαρτησία των δημοσιογράφων και άλλων δημιουργών των οργανισμών.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **16.9.2010**, το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση της **παραγράφου Γ.2** (υποστοιχείο **1**) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000**.

Σε ό,τι αφορά στην παράβαση της **παραγράφου Ε.4** (υποστοιχείο **2**) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου **1**, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000**- που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Α.